

The Phonology of Tailue Tribe in Dontan Village, Xienghone District, Sayyaboury Province

Laion NIMNUAN¹, Somthapheuy SYVONGSAK, Boy DOUNGCHANH,
Amphai SONETHALA and Maiphone INVANKHAM

Department of Language Pedagogy, Faculty of Education, Souphanouvong University, Lao PDR

¹Correspondence:

Laion NIMNUAN,
Department of Language
Pedagogy, Faculty of
Education, Souphanouvong
University,
Tel: +856 20 5599 2926,
E-mail:
laionnimnuan2@gmail.com

Article Info:

Submitted: Nov 02, 2021

Revised: May 25, 2022

Accepted: Jun 14, 2022

Abstract

This study focused on the phonetic system of Tailue tribe in Donton village, Xienghon District, Saiyabouly Province by applying the qualitative research through the interview, reading, observation, analysis, and classification of its system. The objective of this study was to examine the phonetic system of consonants, vowels, and tone marks of local Tailue tribe according to the list of vocabulary from Li (1977) which included 1107 Tai words and the list of phonetic tone marks of local Tai from Gedney (1959).

The result of this study was that, there are 20 of beginning consonants as p , p^h , m , m^h , b , b^h , f , f^h , t , t^h , d , d^h , n , n^h , r , r^h , l , l^h , w , w^h , 2 mix consonants as kw , k^hw and 8 of ending consonants as -p , -t , -k , -m , -n , -ŋ , -w , -j . There are 18 of root vowels as /ə/ , /e/ , /ɛ/ , /ɛ̄/ , /ɛ̄̄/ , /ɛ̄̄̄/ , /ɛ̄̄̄̄/ , /ɛ̄̄̄̄̄/ , /ɛ̄̄̄̄̄̄/ , /ɛ̄̄̄̄̄̄̄/ , /ɛ̄̄̄̄̄̄̄̄/ , /ɛ̄̄̄̄̄̄̄̄̄/ , /ɛ̄̄̄̄̄̄̄̄̄̄/ , /ɛ̄̄̄̄̄̄̄̄̄̄̄/ , /ɛ̄̄̄̄̄̄̄̄̄̄̄̄/ , /ɛ̄̄̄̄̄̄̄̄̄̄̄̄̄/ . Based on this research, any of the mixed vowels were not found. For the tone mark, 6 types of it were found - low-up (25) sounds, middle-up (34) sounds, middle (33) sounds, low-up (23) sounds, middle-down (32) sounds, low-up (24) sounds.

Key words: *phonetic system, consonant unit, vowel unit, tone mark unit*

1. ພາກສະເໜີ

ພາສາແມ່ນເຄື່ອງມືການສື່ສານສໍາຄັນທີ່ສຸດຂອງມະນຸດ ແລະເປັນປາກົດການໜຶ່ງຂອງສັງຄົມ ໂດຍໄດ້ພັດທະນາຂຶ້ນພາຍໃຕ້ວິວັດທະນາການຂອງສັງຄົມມະນຸດ ເຊິ່ງມະນຸດໄດ້ໃຊ້ພາສາເປັນເຄື່ອງມືເພື່ອບັນທຶກ ແລະຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ປະຫວັດສາດ, ຕະຫຼອດຮອດຜົນງານ ຫຼືຄວາມສິວິໄລຂອງຕົນດ້ວຍພາສາ. ພິເສດພາສາຍັງເປັນສິ່ງທີ່ສ້າງແສງໃຫ້ເຫັນເຖິງສັນຍະລັກຂອງ

ຊາດໃດຊາດໜຶ່ງ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຍັງສາມາດສະແດງໃຫ້ເຫັນທາງດ້ານລັກສະນະຂອງຄວາມອຸດົມສົມບູນທາງດ້ານວັດທະນະທໍາຂອງຍຸກສະໄໝນັ້ນໆ ຄຽງຄູ່ກັນກັບການພັດທະນາຂອງປະເທດຊາດ ກໍຄືຂອງບັນດາຊົນຊາດ ຫຼືຊົນເຜົ່າຕ່າງໆຢູ່ພາຍໃນປະເທດ (LINI, 2020). ການສຶກສາວັດທະນະທໍາຊົນເຜົ່າກໍຄືພາສາຖິ່ນ ປັດຈຸບັນມີນັກຄົ້ນຄວ້າຫຼາຍທ່ານໄດ້ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈໃນການສຶກສາ ເພື່ອໃຫ້ເຫັນເຖິງວິວັດທະນາການ ແລະການຜັນປ່ຽນຂອງພາສາ

ຖິ່ນຕາມຍຸກສະໄໝ. ເນື່ອງຈາກວ່າ ພາສາຖິ່ນກໍຖືໄດ້ວ່າ ເປັນວັດທະນະທຳຢ່າງໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນຂອງຊົນເຜົ່າທີ່ຄວນຄຳແກ່ການອະນຸລັກ ແລະປົກປັກຮັກສາ ເພື່ອໃຫ້ຢູ່ຄຽງຄູ່ກັບສັງຄົມຕະຫຼອດໄປ. ສະໄຫວ ເຊື້ອສະອາດ (2538).

ການສຶກສາລະບົບສຽງພາສາໃດໜຶ່ງແມ່ນການສຶກສາທັງໝົດລະບົບຂອງສຽງພາສາ ເຊິ່ງກວມເອົາທັງ ໜ່ວຍສຽງພະຍັນຊະນະ, ໜ່ວຍສຽງສະຫຼະ ແລະ ໜ່ວຍສຽງວັນນະຍຸດ ເຊິ່ງໃນໄລຍະຜ່ານມາມີນັກຄົ້ນຄວ້າຫຼາຍທ່ານທີ່ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບລະບົບສຽງໃນພາສາຕ່າງໆເຊັ່ນ ສຽງໃນພາສາລາວ (ແສງຟ້າ ໂຫລານຸພາບ, 2018), ສຶກສາຄວາມເປັນລະບົບຂອງໜ່ວຍສຽງພະຍັນຊະນະໃນພາສາລາວ (ບົວລິ ປະພາພັນ, 2016), ສຳມະນາສຽງວັນນະຍຸດໃນພາສາລາວ (ຄະນາຈານພະແນກວັນນະຄະດີ-ພາສາສາດ, 1996), ສຶກສາປຽບທຽບຄຳສັບພາສາພວນ ແຂວງຊຽງຂວາງ ກັບຄຳສັບພາສາຜູ້ໄທ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ (ຄຳສິງ ທະວິສຸກ, 2017), ສຶກສາລະບົບສຽງພາສາພວນບ້ານຊ້າງ ແລະ ບ້ານນາອູ່ ເມືອງຄູນ ແຂວງຊຽງຂວາງ (ວິງວິລະສອນ, 2018), ປຽບທຽບລະບົບສຽງພາສາໄທຖິ່ນເໜືອ ອຳເພີເກາະດາ ຈັງຫວັດລຳປາງ ກັບພາສາໄທລື້ ອຳເພີຊຽງຄຳ ຈັງຫວັດພະເຍົາ (ປະວອນວັນ ເຂົາລຽງ & ສຸວັດຖະນາ ລ່ຽມປະຫວັດ, 2020), ສຶກສາປຽບທຽບສັບພາສາໄທລື້ ໃນໝູ່ບ້ານຫຍ່ວນ ອຳເພີຊຽງຄຳ ກັບໝູ່ບ້ານຟ້າສີທອງ ອຳເພີຊຽງມ່ວນ ຈັງຫວັດພະເຍົາ (ປານວາດ ເຊື້ອສະອາດ, 2556), ສຶກສາລະບົບສຽງວັນນະຍຸດພາສາໄທລື້ສິບສອງປັນນາ (ພອນເພັນ ຕັນປະເສີດ, 2562). ບັນດາບົດຄົ້ນຄວ້າທີ່ສະເໜີມາທັງໝົດແມ່ນໄດ້ຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວລະບົບສຽງຂອງພາສາ ແລະເຫັນວ່າໃນການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບລະບົບສຽງພາສາໄທລື້ໃນ ສປປ ລາວ ຍັງບໍ່ມີເທົ່າທີ່ຄວນ.

ເຜົ່າລື້ ແມ່ນເຜົ່າໜຶ່ງທີ່ອາໄສຢູ່ບົນຜືນແຜ່ນດິນຂອງປະເທດລາວແມ່ນເຜົ່າໜຶ່ງໃນ 50 ເຜົ່າ ໃນວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດລາວ ເຊິ່ງໃຊ້ພາສາທັນອນຢູ່ໃນໜວດພາສາລາວ-ໄຕ, ເຜົ່າລື້ມີຈຸດພິເສດທີ່ເປັນເອກະລັກສະເພາະທາງດ້ານ

ວັດທະນະທຳທີ່ມີຄວາມໂດດເດັ່ນເຊັ່ນ ພາສາປາກເວົ້າ, ການນຸ່ງຖື ແລະຮີດຄອງປະເພນີຕ່າງໆ, ນອກຈາກນັ້ນ, ຊົນເຜົ່າໄທລື້ຍັງເປັນຊົນເຜົ່າໜຶ່ງຂອງລາວທີ່ມີປະຫວັດສາດຢ່າງຍາວນານທີ່ຕິດພັນກັບການກຳເນີດ ແລະ ເຕີບໃຫຍ່ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະເທດຊາດ (ແນວລາວສ້າງຊາດ, 2005).

ຊົນເຜົ່າລື້ ໃນປະຈຸບັນໄດ້ອາໄສຢູ່ທາງແຂວງພາກເໜືອຂອງລາວ ເຊິ່ງໄດ້ດຳລົງຊີວິດຢູ່ໂດຍຍັງຮັກສາວັດທະນະທຳຮີດຄອງປະເພນີພາສາປາກເວົ້າທີ່ເປັນເອກະ ລັກຂອງຕົນເອງ ໂດຍສະເພາະເຜົ່າລື້ບ້ານດອນຕັນ ເມືອງຊຽງຮ່ອນແຂວງໄຊຍະບູລີ ເປັນເຜົ່າທີ່ມີພາສາປາກເວົ້າທີ່ແຕກຕ່າງຈາກເຜົ່າລື້ຖິ່ນອື່ນ ມີສຳນຽງສຽງປາກເວົ້າທີ່ເປັນເອກະລັກ. ດ້ວຍເຫດນີ້ທາງຜູ້ສຶກສາຈຶ່ງມີຄວາມສົນໃຈຢາກສຶກສາກ່ຽວກັບລະບົບສຽງພາສາໄທລື້ບ້ານດອນຕັນ, ເມືອງຊຽງຮ່ອນ, ແຂວງໄຊຍະບູລີ ເພື່ອເປັນບັນທຶກກ່ຽວກັບວິວັດທະນາການ ແລະອະນຸລັກຮັກສາພາສາຖິ່ນ (ໄທລື້)ໃຫ້ຄົງຢູ່ກັບສັງຄົມລາວຕະຫຼອດໄປ.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

ສຶກສາລະບົບສຽງພາສາໄທລື້ບ້ານດອນຕັນ, ເມືອງຊຽງຮ່ອນ, ແຂວງໄຊຍະບູລີ ແມ່ນການສຶກສາທາງຄຸນນະພາບໂດຍການສຳພາດ, ອ່ານ, ສັງເກດ, ວິເຄາະ, ໄຈ້ແຍກຕາມເກນ ແລະມີວິທີການດຳເນີນການຄົ້ນຄວ້າດັ່ງນີ້:

2.1 ອຸປະກອນ

ອຸປະກອນໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນໃນການຄົ້ນຄວ້າໃນຄັ້ງນີ້ມີຄື:

- ເຄື່ອງບັນທຶກສຽງ
- ກ້ອງຖ່າຍຮູບ
- ຄອມພິວເຕີ
- ບິກ ແລະປຶ້ມບັນທຶກ

2.2 ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.2.1 ວິທີການກຳນົດຜູ້ບອກພາສາ

ຜູ້ບອກພາສາໃນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າໃນຄັ້ງນີ້ໄດ້ກຳນົດ ແລະ ຄັດເລືອກຕາມເກນດັ່ງນີ້:

- ຜູ້ບອກພາສາເປັນຄົນໄທລື້ທີ່ມີພື້ນຖານກຳເນີດຢູ່ ບ້ານດອນຕັນ ແລະ ພໍ່ແມ່ຂອງຜູ້ບອກພາສາທັງ 3 ຄົນກໍ ເປັນຄົນພື້ນຖານຢູ່ບ້ານດັ່ງກ່າວນີ້ຄືກັນ.

- ຜູ້ບອກພາສາໄດ້ໃຊ້ພາສາໄທລື້ໃນຊີວິດປະຈຳວັນ.

- ຜູ້ບອກພາສາບໍ່ເຄີຍໄດ້ອົບພະຍົບ ຫຼື ຍົກຍ້າຍມາ ແຕ່ຖິ່ນອື່ນ.

- ຜູ້ບອກພາສາມີອາຊີບເປັນຊາວນາ.

- ເປັນຄົນທີ່ມີອະໄວຍະວະອອກສຽງ ແລະ ຟັງສຽງ ສົມບູນ ເຊັ່ນ ສົບ, ແຂ້ວ, ລິ້ນ, ຫູ, ຕາ ທັງໝົດຢູ່ໃນ ສະພາບປົກກະຕິ.

- ເປັນຜູ້ທີ່ມີໄຫວພົບປະຕິພານດີ, ສາມາດຕອບ ໄຕ້ຄຳຖາມໄດ້ຢ່າງຄ່ອງແຄ້ວ, ສົນໃຈ ແລະ ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມ ມືໃນການສຳພາດເປັນຢ່າງດີ.

ອີງໃສ່ເກນດັ່ງກ່າວຜູ້ສຶກສາສາມາດຄັດເລືອກຜູ້ບອກ ພາສາເພື່ອເກັບຂໍ້ມູນໃນຄັ້ງນີ້ 3 ຄົນຄືດັ່ງນີ້:

1) ນາງ ປັດ ຖົງຄຳ, ອາຍຸ 53 ປີ, ຈົບຊັ້ນ ປ.5 ຜູ້ ບອກພາສາຫຼັກ.

2) ນາງ ໂຍງ ຄ່າຍຄຳ, ອາຍຸ 56 ປີ, ຈົບຊັ້ນ ປ.5 ຜູ້ຊ່ວຍບອກພາສາ.

3) ນາງ ພອນສະຫວັນ ຖົງຄຳ, ອາຍຸ 42 ປີ, ຈົບຊັ້ນ ປ.5 ຜູ້ຊ່ວຍບອກພາສາ.

2.2.2 ວິທີການເກັບກຳຂໍ້ມູນ

ການສຶກສາໃນຄັ້ງນີ້ຜູ້ສຶກສາໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນໂດຍມີ ຂັ້ນຕອນລະອຽດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ນັດຜູ້ບອກພາສາມາໂຮມກັນເພື່ອໃຫ້ຜູ້ບອກພາສາ ຫຼັກເປັນຜູ້ອອກສຽງໂດຍຜູ້ຊ່ວຍບອກພາສາຈະເປັນຜູ້ກວດ ສອບຄວາມຖືກຕ້ອງ.

- ສຳພາດຜູ້ບອກພາສາຕາມລາຍການຄຳສັບໂດຍ ອີງໃສ່ຄຳສັບສຳລັບເກັບກຳຂໍ້ມູນພາສາຖິ່ນຕະກູນໄຕ ຄັດ ເລືອກຈາກ (Fang Kuei Li, 1977) ທັງໝົດ 1107 ຄຳ ສັບ ລວມມີ 21 ໝວດຄືດັ່ງນີ້: ໝວດສາຍຍາດ, ໝວດທຳ ມະຊາດ, ໝວດຄຳຂະຫຍາຍ, ໝວດອະໄວຍະວະ, ໝວດ

ພືດ, ໝວດທີ່ຢູ່ອາໄສທຳກິນ, ໝວດເຄື່ອງໃຊ້ສອຍ, ໝວດ ນັບຈຳນວນມາດຕາວັດແທກ, ໝວດສັດ, ໝວດດົນຕີ ເຄື່ອງຫຼິ້ນ, ໝວດລັກສະນະນາມ, ໝວດສັບພະນາມ, ໝ ວດອາຫານ-ລົດຊາດ, ໝວດທິດທາງ, ໝວດເວລາ, ໝວດ ອາຊີບ, ໝວດຄວາມເຊື່ອ, ໝວດພະຍາດ, ໝວດຄຳ ຖາມຄຳເຊື່ອມ, ໝວດສີ, ໝວດຄຳກິລິຍາ ແລະ ສຳພາດ ຕາມຕາຕະລາງລາຍການສຳລັບເກັບກຳຂໍ້ມູນລະບົບສຽງ ວັນນະຍຸດພາສາຖິ່ນຕະກູນໄຕຂອງ (Gedney, 1959) ເຊິ່ງ ການສຳພາດແມ່ນສຳພາດຜູ້ບອກພາສາເທື່ອລະຄຳສັບ ຄຳ ສັບລະ 3 ຄັ້ງ, ຜູ້ຄົ້ນຄວ້າອອກສຽງຕາມຜູ້ບອກພາສາເພື່ອ ຄວາມຊັດເຈນ ແລະ ໄດ້ຂໍ້ມູນທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຈົດບັນທຶກ ດ້ວຍສັດທະອັກສອນ, ຖ້າຫາກຄຳໃດທີ່ບໍ່ຊັດເຈນຜູ້ບອກ ພາສາບໍ່ສາມາດອອກສຽງໄດ້ຈະໄດ້ຍົກຕົວຢ່າງຄຳນັ້ນໃນບໍ ລິບົດ ຫຼືຈະໃຊ້ຮູບພາບຕ່າງເຂົ້າຊ່ວຍ.

- ໃຊ້ເຄື່ອງບັນທຶກສຽງ, ກ້ອງຖ່າຍຮູບ, ເຄື່ອງ ບັນທຶກວິດີໂອ, ຄອມພິວເຕີ ແລະ ອື່ນໆເຂົ້າຊ່ວຍໃນການ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ.

2.2.3 ວິທີການວິເຄາະ

ໃນການສຶກສາຄັ້ງນີ້ຜູ້ສຶກສາໄດ້ມີຂັ້ນຕອນໃນການ ວິເຄາະຂໍ້ມູນໂດຍນຳຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຖ່າຍທອດເປັນສັດທະ ອັກສອນແລ້ວມາວິເຄາະຕາມຫົວຂໍ້ຕໍ່ໄປນີ້:

- ໜ່ວຍສຽງພະຍັນຊະນະແມ່ນຈະວິເຄາະຫາໜ່ວຍ ສຽງພະຍັນຊະນະທັງໝົດໃນລະບົບສຽງພາສາໄທລື້ໂດຍໃຊ້ ຫຼັກການຫາຄູ່ທຽບສຽງ (Minimal pairs) ແລະຄູ່ທຽບ ສຽງຄ້າຍ (Sub-minimal pairs) ຕະຫຼອດຮອດການ ປາກົດຕົວຂອງໜ່ວຍສຽງພະຍັນຊະນະ.

- ໜ່ວຍສຽງສະຫຼະຈະວິເຄາະຫາໜ່ວຍສຽງໂດຍໃຊ້ ຫຼັກເກນດຽວກັບການວິເຄາະໜ່ວຍສຽງພະຍັນຊະນະ ແລະ ເບິ່ງກ່ຽວກັບການປາກົດຂອງໜ່ວຍສຽງສະຫຼະດ່ຽວ ແລະ ສະຫຼະປະສົມ.

- ໜ່ວຍສຽງວັນນະຍຸດແມ່ນໃຊ້ແບບທົດສອບ ວິເຄາະຫາໜ່ວຍສຽງພາສາຖິ່ນຕະກູນໄຕຂອງ (Gedney, 1959) ເປັນຫຼັກ ແລະ ຫາຄູ່ທຽບສຽງມາປຽບທຽບສຽງ

Studies in linguistics in Honor of George L. Trager ed. by Smith, The Hague.

Li. Fang Kuei. (1977). A Handbook of Compalative Tai.

LINE. (2020). ລະບົບສຽງພາສານິງຈ້ວງເມືອງໜ່າກວນ ປະເທດຈີນແລະພາສາລາວ. ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ: ຫຼັກສູດປະລິນຍາໂທອັກສອນສາດ ສາຂາພາສາລາວ ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ.

ຕາຕະລາງ 1: ຕາຕະລາງໜ່ວຍສຽງພະຍັນຊະນະຕົ້ນດ່ຽວໄທລື້ບ້ານດອນຕັນ

ຈຸດຜະລິດສຽງ		ຮິມສິບ	ຮິມສິບ-ແຂ້ວ	ເຫືອກ	ເພດານແຂງ	ເພດານອ່ອນ	ບ້ອງຄໍ (ເສັ້ນສຽງ)
ອັດ	ບໍ່ກ້ອງ-ບໍ່ຜິວ	p		◆	ᨈ	k	ᨆ
	ບໍ່ກ້ອງ-ຜິວ	p ^h		t ^h		k ^h	
	ກ້ອງ	b		ᨇ			
ສຽງອອກດັງ-ກ້ອງ		m		■	ᨉ	ᨇ	
ຖູ-ບໍ່ກ້ອງ			f	s			
ຂ້າງລິ້ນ-ກ້ອງ				l			ᨇ
ເຄິ່ງສະຫຼະ		w			j		

ຕາຕະລາງ :2 ຕົວຢ່າງການປະກອບພະຍາງຂອງພະຍັນຊະນະຕົ້ນດ່ຽວ

ໜ່ວຍສຽງພະຍັນຊະນະຕົ້ນດ່ຽວ	ຕົວຢ່າງການປະກອບພະຍາງ	ສັດທະອັກສອນ
ᨈᨆᨆ	ປາ	[pa: ²⁵]
ᨈp ^h ᨆ	ໂຜ	[p ^h o: ²⁵]
ᨈᨇᨆ	ບ້ານ	[ba:n ³⁴]
ᨈ◆ᨆ	ແຕນ	[tᨆn ²⁵]
ᨈt ^h ᨆ	ຖ່ານ	[t ^h a:n ²³]
ᨈᨇ/	ດີ	[di: ³³]
ᨈᨆᨆ	ແກ້ມ	[kᨆm ³³]
ᨈk ^h ᨆ	ຄ້ານ	[k ^h a:n ³⁴]
ᨈᨆᨆ	ອ້ອຍ	[ᨆᨆᨆ ³³]
ᨈᨈᨆ	ຈ້ອນ	[cᨆn ³³]
ᨈᨆᨆ	ຟ້າ	[fa: ³⁴]
ᨈᨆᨆ	ສຽມ	[se:m ²⁵]
ᨈᨆᨆ	ເຮີນ	[hᨆn]
ᨈᨆᨆ	ໂໝກ	[mo:k ³²]
ᨈᨆᨆ	ນາ	[na: ³³]
/ᨆ/	ເຫຍີ້	[ᨆᨆᨆ ³⁴]
/ᨆ/	ງ່າ	[ᨆa: ³⁴]
/l/	ຫຼານ	[la:n ²⁵]

/w/	ມີ	[wan ³³]
/er/	ຢາ	[era: ³³]

ຕາຕະລາງ :3 ຕົວຢ່າງການປະກອບພະຍາງຂອງພະຍັນຊະນະຄວບ

ໜ່ວຍສຽງພະຍັນຊະນະຄວບ	ຕົວຢ່າງການປະກອບພະຍາງ	ສັດທະອັກສອນ
/kw/	ໄກວ	[kwai ²⁵]
/k ^h w/	ຂວານ	[k ^h wa:n ²⁵]

ຕາຕະລາງ 4: ຕາຕະລາງໜ່ວຍສຽງພະຍັນຊະນະທ້າຍພະຍາງ

ລັກສະນະຂອງສຽງ	ຈຸດຜະລິດສຽງ				
	ຄຸນສົມບັດຂອງສຽງ	ຮິມສົບ	ປຸ່ມເຫືອກ	ເພດານແຂງ	ເພດານອ່ອນ
ກັກຫຼີລະເບີດ	ບໍ່ກ້ອງ ບໍ່ມີລິມ				
ນາສິກ	ກ້ອງ				
ເຄິ່ງສະຫຼະ	ກ້ອງ				

ຕາຕະລາງ :5 ຕົວຢ່າງການປະກອບພະຍາງພະຍັນຊະນະທ້າຍພະຍາງ

ໜ່ວຍສຽງພະຍັນຊະນະທ້າຍພະຍາງ	ຕົວຢ່າງການປະກອບພະຍາງ	ສັດທະອັກສອນ
	ສາບ	[sa:p ³⁵]
	ເຜັດ	[p ^h et ²⁴]
	ຍາກ	[sa:k ³³]
	ໜຸ່ມ	[num ²³]
	ອຸ່ນ	[sun ²³]
	ຫັງ	[naŋ ²⁵]
	ແມວ	[m ^ə w ³³]
	ນ້ອຍ	[n ^ə j ³⁴]

ຕາຕະລາງ 6: ຕາຕະລາງໜ່ວຍສຽງສະຫຼະ

ຕາຕະລາງຂອງລິ້ນແລະລະດັບລິ້ນ	ລັກສະນະຮິມສົບ		
	ລິ້ນສ່ວນໜ້າ	ລິ້ນສ່ວນກາງ	ລິ້ນສ່ວນຫຼັງ
	ສົບແບນ	ບໍ່ຫໍ່ຮິມສົບ	ສົບມົນ
ສູງ	/ɿ/, /ɿ̃/	/ɿ̥/, /ɿ̥̃/	/ɿ̥̃/, /ɿ̥̃̃/
ກາງສູງ	/ɿ̃/, /ɿ̃̃/	/ɿ̥̃/, /ɿ̥̃̃/	/ɿ̥̃̃/, /ɿ̥̃̃̃/
ກາງຕໍ່າ	/ɿ̃̃/, /ɿ̃̃̃/		/ɿ̃̃̃̃/, /ɿ̃̃̃̃̃/
ຕໍ່າ		/ɿ̃̃̃̃̃/, /ɿ̃̃̃̃̃̃/	

ຕາຕະລາງ 7: ຕົວຢ່າງການປະກອບພະຍາງຂອງໜ່ວຍສຽງສະຫຼະ

ໜ່ວຍສຽງສະຫຼະ	ຕົວຢ່າງການປະກອບພະຍາງ	ສັດທະອັກສອນ
/ɰ/	ນີ້ວ	[niw ³⁴]
/ɰ◌/	ປີ	[pi: ²⁵]
/s◌/	ສີ	[s◌ ²⁵]
/s◌◌/	ຈີ່	[c◌ ²³]
/s◌/	ສຸກ	[suk ²⁴]
/s◌◌/	ໝູ່	[mu: ²³]
/l/	ເລັບ	[lep ³²]
/l◌/	ເຂດ	[k ^h et ³⁵]
/m/	ເມິນ	[m ^h n ³³]
/m◌/	ເຫຼີ	[l ^h : ²⁵]
/l◌/	ຫຼົມ	[lom ²⁵]
/l◌◌/	ໂຫ	[ho: ²⁵]
/t/	ແຕ້ມ	[t◌ ²³]
/t◌/	ແຫ	[h◌ ²⁵]
/t/	ຕ້ອມ	[t◌ ²⁵]
/t◌/	ໝໍ້	[m◌ ³³]
/k/	ກ້າງ	[ka ^h : ²³]
/k◌/	ປາກ	[pa:k ³⁵]

ຕາຕະລາງ 8: ໜ່ວຍສຽງວັນນະຍຸດ

A	B	C	DL	DS
ສຽງສາມັນ	ສຽງ ເ່	ສຽງ ້	ສະຫຼະສຽງຍາວຕົວສະກົດຕາຍ	ສະຫຼະສຽງສັ້ນຕົວສະກົດຕາຍ
① 25	ວ.④ 23	ວ.③ 33	ວ.⑤ 32	ວ.⑥ 24
ວ.③ 33	ວ.② 34		ວ.③ 33	ວ.⑤ 32